

Strona znajduje się w archiwum.

A A A

Analiza wybranych spraw z udziałem małoletnich

Dodane dnia 20.01.2017

Zespół ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi MSWiA poleca opracowanie, przekazane przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości - „Analiza akt i kierunki orzecznictwa sądów w sprawach z art. 203 k.k. i art. 204§3 k.k. popełnione na szkodę osoby małoletniej - aspekty procesowe związane z udziałem małoletnich w badanych postępowaniach karnych oraz ocena adekwatności obowiązujących unormowań kodeksu postępowania karnego”, przygotowane przez dr hab. Hannę Paluszkiewicz, prof. UZ i panią Magdalenę Błaszcyk.

Projekt był realizowany w okresie 01.07-01.12.2016 roku i dotyczył procesowych aspektów udziału małoletnich w badanych postępowaniach karnych, a jego głównym celem było sformułowanie najlepszych praktyk w zakresie przesłuchania małoletnich pokrzywdzonych i udziału biegłego psychologa w tej czynności.

Częściowo tematyka ta była wcześniej przedmiotem badań, prowadzonych przez Fundację Dzieci Niczyje (obecnie: Fundację Dajemy Dzieciom Siłę), które zostały opublikowane w 2012 roku.

Autorki analizy zwracają uwagę na fakt, że szczególne uprawnienia małoletniego pokrzywdzonego i świadka w postępowaniu karnym zostały wprowadzone dopiero ustawą z dnia 10 stycznia 2003 roku nowelizującą kodeks postępowania karnego. Szczegółowo natomiast omówiona jest nowelizacja z 2013 roku (art. 185, art. 177, art. 147 k.p.k. oraz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie sposobu przygotowania przesłuchania przeprowadzanego w trybie określonym w art. 185a-185c kodeksu postępowania karnego).

Analizie poddano akta postępowań karnych, toczących się i prawomocnie zakończonych w okresie 01.01.2011-31.12.2015 roku w sprawach o przestępstwo z art. 203 k.k. popełnione na szkodę osoby małoletniej oraz o przestępstwo z art. 204 § 1 i 3 k.k. Wstępnie zbadano 44 akta spraw karnych, nadesłanych z Sądów okręgowych oraz 32 akta z Sądów Rejonowych, z których ostatecznie do badania aktowego skierowano akta 70 spraw karnych.

Postępowania przygotowawcze trwały od 3 do 12 miesięcy, a przesłuchanie małoletnich odbywało się zazwyczaj na pierwszym etapie trwania postępowań. Niemal 92% przypadków prowadzone one były w trybie zwykłym, a w toku całego postępowania dominowały przesłuchania 2-3krotne. Większość (niemal 42%) przesłuchań miała miejsce w budynku Policji, w godzinach południowych (między 11.00 a 13.00 – 35%) i tylko w 10% badanych przypadków nastąpiło utrwalenie audiowizualne przesłuchania. W niecałych 12% przypadkach odnotowano w protokołach zachowanie się przesłuchiwanego małoletniego, jedna w większości przypadków (niemal 70%) w czynności przesłuchania uczestniczył również biegły psycholog.

Autorki, w wyniku przeprowadzonej analizy, przedstawiły także oceny i rekomendacje w zakresie udziału małoletniego w postępowaniu karnym, wynikające z prowadzonych przez nich badań.

Oceny:

kwestie przesłuchania małoletniego pokrzywdzonego na podstawie art. 185a k.p.k. są uregulowane właściwie; brak jest precyzyjnie sformułowanych postanowień odnoszących się do kwestii przygotowania zarówno przesłuchującego, jak i małoletniego przesłuchiwanego do czynności procesowych, przeprowadzanych z jego udziałem;

uregulowania normatywne w obowiązującym stanie prawnym, odnoszące się do utrwalania czynności przesłuchania

małoletnich w procesie karnym są zadawalające.

Rekomendacje:

- udział biegłego psychologa w przesłuchaniu każdego małoletniego poniżej 15 roku życia, uczestniczącego w procesie karnym, niezależnie od kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego oskarżonemu;
- każdorazowe wcześniejsze przeprowadzenie przez biegłego psychologa wstępnej rozmowy z małoletnim i ewentualnie jego przedstawicielem ustawowym;
- zawieranie szczegółowego opisu zastosowanych metod badawczych i wysnuwanych z nich wniosków w opinii biegłego psychologa;
- zamieszczanie w protokole z czynności wszystkich okoliczności towarzyszących jej przeprowadzaniu, w tym zwłaszcza dotyczących zachowań osób, uczestniczących w czynności;
- rozważenie opracowania i wprowadzenia jako obowiązującej dodatkowej treści pouczenia, przeznaczonej dla małoletnich poniżej 15 roku życia.

Pliki do pobrania

459.47 KB

Tagi: k.k., małoletni, dzieci

podziel się treścią:

[wersja pdf](#) [drukuj](#)